

Ochrona baz danych w działalności badawczo-rozwojowej

Marcin Mioduszeński*

Zbiory informacji są rezultatem różnego rodzaju prac, w tym także prac naukowych i rozwojowych. Powstają zazwyczaj w wyniku wykonywania określonych pomiarów, badań empirycznych, obliczeń lub eksperymentów. W zależności od ich charakteru i okoliczności wykorzystania, ich znaczenie może być niekiedy bardzo duże. Wartość zbiorów wyników jest ściśle związana z nakładami inwestycyjnymi, organizacyjnymi i czasem poświęconym na ich uzyskanie. Co więcej, bardzo często ich wytworzenie wymaga wiedzy i specjalistycznych umiejętności.

Ochrona tego rodzaju wyników jest bardzo istotna, z uwagi na to, że dobra niematerialne są wyjątkowo podatne na naruszenia. Zwłaszcza w dobie cyfryzacji przeniesienie danych na inny nośnik albo ich udostępnienie w sieci jest szczególnie łatwe i możliwe do wykonania za pomocą powszechnie dostępnych narzędzi.

Powszechnie przyjmuje się, że bazą danych jest zbiór różnego rodzaju informacji uporządkowanych w określony sposób, zarówno w postaci tradycyjnej (np. kartoteka) jak i elektronicznej. Często bazę danych nazywa się także zbiorem danych lub kolekcją. Niezależnie od potocznej nomenklatury, za każdym razem chodzi o informacje, które stanowią

całość i są zgromadzone według określonych kryteriów. Trzeba odróżnić zawartość bazy danych, tj. poszczególne dane znajdujące się w niej, od zbioru jako całości uporządkowanej według określonej systematyki i w określonym celu. Rozgraniczenie to ma bardzo duże znaczenie dla ochrony baz danych.

Informacje wchodzące w skład bazy danych mogą mieć różnorodny charakter. Mogą to być zarówno dane powszechnie dostępne, jak i dane których zdobycie wymaga określonych nakładów finansowych i organizacyjnych takie jak np. dane teleadresowe. Zbiór może też zawierać informacje stanowiące wynik prac badawczych w postaci określonych danych. Jak wynika z powyższego, w skład bazy danych wchodzić mogą w zasadzie każdego rodzaju informacje. Nie ma przy tym znaczenia, że dane są publicznie dostępne. Nieistotne jest też, czy mają one walor naukowy, ogólnoinformacyjny, czy też artystyczny. Bazy danych tworzyć mogą więc także utwory chronione prawem autorskim¹.

Jak chronione są bazy danych?

Prawna ochrona baz danych (zbiorów danych) w prawie wspólnotowym oparta jest na dwóch, różnych co do zasady, modelach: ochrony autorsko-

prawnej oraz tzw. ochrony *sui generis* prawem do baz danych. Ponadto możliwa jest także niekiedy ochrona baz danych na podstawie przepisów dotyczących zwalczania czynów nieuczciwej konkurencji. Warto zauważyć, że wspomniana wyżej ochrona *sui generis* to pewien szczególny, nie występujący właściwie poza krajami europejskimi, sposób ochrony baz danych. Wywodzi się on z tradycji prawnej krajów nordyckich, choć często porównuje się go do amerykańskiej doktryny „sponego czoła”. Zgodnie z nią prawo autorskie mogło chronić także bazy danych, które nie były co prawda „twórcze”, ale na ich wytworzenie producent poniósł określone nakłady inwestycyjne. Tego rodzaju rozwiązanie nigdy na gruncie europejskiego prawa autorskiego nie występowało. W Stanach Zjednoczonych przestało ono być stosowane wraz z orzeczeniem w sprawie Feist z 1991 roku.

Baza danych a prawo autorskie

Prawo autorskie chroni utwory, a zatem, zgodnie z art. 1 pr. aut., ustalone (uzewnętrznione) w jakiegokolwiek postaci rezultaty działalności twórczej człowieka o indywidualnym charakterze. Abstrahując od dokładnego zakresu pojęcia utworu na gruncie prawa autorskiego zauważyć należy,

że ochrona autorskoprawna przysługuje tylko w tych przypadkach, w których rezultat działalności człowieka jest efektem działania w sferze tzw. marginesu swobody twórczej. Najogólniej rzecz ujmując oznacza to, że rezultat działalności twórcy nie jest z góry ściśle zdeterminowany czynnikami zewnętrznymi takimi jak instrukcje zlecającego co do formy utworu czy też wymogami natury techniczno-użytkowej. Zauważyć przy tym należy, że dla ochrony autorskoprawnej nie jest relewantne, czy do stworzenia utworu korzystano z jakiegoś narzędzia (np. z programów komputerowych). Nie jest także istotne, czy rezultat pracy twórczej posiada walor artystyczny lub estetyczny. Nie ma więc mowy o generalnym wyłączeniu spod ochrony utworów o charakterze jedynie użytkowym czy też technicznym²². W praktyce ochrona autorskoprawna jest bardzo szeroka, jednak wyznaczenie z góry jej granic nie jest możliwe i musi być każdorazowo dokonywane w stosunku do konkretnego przypadku.

Zgodnie z art. 3 prawa autorskiego, ochronie podlegają również bazy danych. Ochrona tego typu odnosi się do twórczego układu, doboru lub zestawienia elementów, a więc najogólniej mówiąc do przyjętej metody, według której określony zbiór danych

stworzono. To właśnie ta systematyka musi wykazywać cechy twórczości, a więc nie może mieć charakteru oczywistego, powszechnie stosowanego lub też nie może być z góry ściśle zdeterminowana zastosowaniem czy też zawartością określonej bazy danych. Przykładem nietwórczego zestawienia jest zbiór danych teleadresowych. Cel, jakim jest umożliwienie kontaktu z określonymi osobami, determinuje w takim przypadku sposób ich ułożenia (np. alfabetyczny) oraz to, jakiego rodzaju informacje będą pobierane (nazwa podmiotu, adres, telefon itd.). Dla ochrony autorskoprawnej baz danych nie ma natomiast znaczenia, czy elementy wchodzące w jej skład (poszczególne informacje w niej zawarte) same w sobie mają charakter utworu w rozumieniu prawa autorskiego, czy też nie. Ochrona baz danych na gruncie prawa autorskiego musi być zatem rozpatrywana przez pryzmat kryteriów, według których dokonano wyboru i zestawienia określonych informacji. O ile mają one charakter twórczy, baza taka będzie stanowiła utwór w rozumieniu prawa autorskiego. W obszarze działalności naukowej i badawczej przyznanie tego rodzaju ochrony jest bardzo rzadkie.

Sui generis ochrona do baz danych

W odróżnieniu od ochrony baz danych na gruncie przepisów prawa autorskiego, ochrona tzw. prawem *sui generis* jest niezależna od tego, czy baza danych ma charakter twórczy. Przedmiotem tej ochrony jest

bowiem szeroko pojęty nakład, jaki twórca bazy (producent bazy danych) poniósł na jej stworzenie. U jej podstaw leży założenie, iż nie tylko przejaw twórczości w ramach doboru danych zasługuje na ochronę, niemniej istotny jest sam trud, który został podjęty w celu stworzenia bazy, w tym na pozyskanie, zamieszczenie i udostępnienie danych.

Jak już wspomniano, *sui generis* ochrona baz danych występuje jedynie w Unii Europejskiej. Została ona wprowadzona przez Dyrektywę 96/9/WE w sprawie ochrony prawnej baz danych³, implementowaną następnie w różnej formie do systemów prawnych państw członkowskich⁴. W Polsce zostało to uczynione ustawą z o ochronie baz danych⁵.

Ustawa o ochronie baz danych w ślad za Dyrektywą ustanawia, niezależne od praw autorskich i pokrewnych, prawo wyłączne do bazy danych. Podmiotem uprawnionym do bazy danych jest jej producent, a więc zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 4 Ustawy o ochronie baz danych, podmiot, który ponosi ryzyko nakładu inwestycyjnego przy jej tworzeniu. *Sui generis* prawo do bazy danych chroni nakład inwestycyjny (finansowy, organizacyjny, czasowy), jaki producent bazy poniósł na jej wytworzenie. Jest to prawo bezwzględne, wyłączne, przysługujące bez konieczności dokonywania jakichkolwiek czynności zgłoszeniowych. Bazą danych, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1, Ustawy o ochronie baz danych jest zbiór danych lub jakichkolwiek innych ma-

teriałów i elementów zgromadzonych według określonej systematyki lub metody, indywidualnie dostępnych w jakikolwiek sposób, w tym środkami elektronicznymi, wymagający istotnego, co do jakości lub ilości, nakładu inwestycyjnego w celu sporządzenia, weryfikacji lub prezentacji jego zawartości. Ochrona baz danych jest nie tylko odrębna, ale i całkowicie niezależna od tego, czy wchodzące w jej skład elementy są chronione na gruncie prawa autorskiego czy też nie.

Wątpliwości znaczeniowe może w praktyce stosowania Ustawy o ochronie baz danych budzić pojęcie „inwestycji”. Przyjmuje się możliwe szerokie jego rozumienie tj. takie, które obejmuje pracę ludzką, nakłady techniczne, organizacyjne oraz finansowe. Uznaje się, że do kosztów wytworzenia bazy powinno się włączyć nie tylko nakłady związane bezpośrednio z produkcją bazy, ale także poniesione na prowadzenie przedsiębiorstwa producenta, w takim stopniu, w jakim stanowi ono podstawę i zaplecze dla inwestycji związanej z bazą danych.

Pomocnych wskazówek co do zakresu pojęcia „inwestycji” dostarcza punkt 38 orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości⁶ z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie Fixtures Marketing Ltd przeciwko Oy Veikkaus Ab.⁷: „Inwestycja związana ze sporządzeniem bazy danych może polegać na zaangażowaniu zasobów ludzkich, środków technicznych i finansowych, ale inwestycja ta powinna być istotna z punktu widzenia ilo-

ściowego lub jakościowego. Ocena pod względem ilościowym odnosi się do środków dających się wyrazić liczbowo, a ocena jakościowa odnosi się do nakładów, których wysokości nie da się ustalić, takich jak wkład pracy intelektualnej lub wydatkowanie energii [...]”.

Definitywna, choć z pewnością nie jedyna, granica w kwalifikowaniu nakładu jako inwestycji poniesionej na wytworzenie bazy danych została z kolei określona w orzeczeniu Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie The British Horseracing Board Ltd i in. przeciwko William Hill Organization Ltd.⁸ Trybunał stwierdził, iż „pojęcie inwestycji związanej z uzyskaniem zawartości bazy danych⁹ należy rozumieć jako określające środki poświęcone na poszukiwanie już istniejących materiałów i ich gromadzenie w tej bazie danych. Pojęcie to nie obejmuje środków użytych w celu stworzenia materiałów składających się na zawartość bazy danych”¹⁰. Właśnie to ostatnie stwierdzenie wyznacza wyraźną granicę w kwalifikowaniu nakładów dotyczących baz danych.

Zgodnie z ustawową definicją nakład inwestycyjny może odnosić się do:

- stworzenia samej bazy danych, co obejmuje organizację i kierowanie zespołem osób, stworzenie odpowiednich struktur baz danych (np. dla przechowywania danych), poszukiwanie i zbieranie informacji a także ich segregowanie; nie ma przy tym znaczenia, czy czynności te wykonywane są automatycznie (np. poprzez

program komputerowy), czy też wyłącznie ręcznie, przez osoby pracujące nad stworzeniem bazy,

- weryfikacji zawartości bazy, przez co rozumie się takie czynności jak: kontrola kompletności, aktualności bazy oraz czynności redakcyjne; uznaje się przy tym zazwyczaj, że efektem tych prac nie musi być dokonanie jakichkolwiek zmian w bazie danych.

- prezentacji bazy danych przez co rozumie się stworzenie interfejsów, za pomocą których prezentowane są treści w bazie danych, zbudowanie systemów wyszukiwania, indeksowania zawartości, prezentacji danych w tabelach, na wykresach itp., a także dokonywanie tłumaczeń i opisów bazy.

Jak już wspomniano, warunkiem przyznania bazy danych ochrony prawem *sui generis* jest poniesienie przez jej producenta istotnego co do ilości lub jakości nakładu inwestycyjnego (art. 2 ust. 1 Ustawy o ochronie baz danych). Dokładna interpretacja zakresu tej przesłanki także powoduje praktyczne trudności, szczególnie w kontekście określenia, czy nakład musi być istotny z punktu widzenia danego producenta (subiektywnie), czy też w odniesieniu do jakichś ogólnie przyjętych kryteriów (obiektywnie). Brak jest jakichkolwiek przesłanek do wprowadzania jednoznacznych limitów, w szczególności kwotowych co do wielkości poniesionych nakładów. Nie są natomiast z pewnością chronione bazy danych, w których nakład inwestycji był nieznaczny lub minimalny,

łatwo dostępny dla przeciętnej osoby. Istotne ilościowo są przede wszystkim nakłady rzeczowe, finansowe, pracy, czasu. Poprzez nakłady istotne jakościowo uznaje się natomiast zazwyczaj sporządzanie bazy danych o określonych parametrach technicznych, wymagające podjęcia określonych działań organizacyjnych, koordynacyjnych, cechującej się innowacyjnością, pomysłowością, wiarygodnością, użytecznością lub nowatorstwem¹¹. W orzeczeniu z dnia 9 września 2001 r. Tribunal de Grande Instance w Paryżu¹² uznał, iż inwestycja posiada istotną jakość z uwagi na metodę gromadzenia i sortowania danych, ich ocenę w ramach bazy, a także estetykę i ergonomię jej udostępniania w Internecie. O jakościowo istotnej inwestycji można mówić także w związku z renomą samego producenta, która wpływa także na renomę bazy danych i dostarczanych przez nią informacji¹³.

Prawo wyłączne producenta baz danych, zgodnie z art. 6 Ustawy o ochronie baz danych obejmuje wyłączne i zbywalne prawo do pobierania danych i ich wtórnego wykorzystania w całości lub w istotnej co do jakości i ilości części. Poprzez pobieranie danych rozumie się stałe lub czasowe przejście lub przeniesienie całości lub istotnej, co do jakości lub ilości części zawartości bazy na inny nośnik, bez względu na sposób lub formę tego przeniesienia (art. 2 ust. 1 pkt 2 Ustawy o ochronie baz danych). Poprzez wtórne wykorzystanie rozumie się z kolei publiczne udostępnienie bazy

Bukowski & Wspólnicy

kancelaria prawna

Kancelaria świadczy pomoc prawną dla podmiotów prowadzących badania naukowe oraz projekty badawczo-rozwojowe w sektorze B+R w następującym zakresie:

- ochrona twórczych rezultatów pracy zgodnie z prawem autorskim, w tym ochrona utworów pracowniczych, naukowych, programów komputerowych
- ochrona baz danych, w tym zbiorów danych wyników naukowych
- prawa z patentów (wynałazki) z uwzględnieniem ochrony leków generycznych
- prawa z rejestracji wzorów przemysłowych oraz prawa ochronne na znaki towarowe
- obrót prawami autorskimi oraz prawami własności przemysłowej poprzez umowy licencyjne i przenoszące prawa
- ochrona i obrót know-how - metod i procesów badawczych i biznesowych
- ochrona informacji - zabezpieczenie poufności danych
- zabezpieczenie przed działalnością konkurencyjną w relacjach z kontrahentami, podmiotami współpracującymi oraz pracownikami
- audyt przedsięwzięć pod kątem właściwego zarządzania prawami własności intelektualnej i ochrony informacji
- określanie zasad i wewnętrznych procedur postępowania z prawami własności intelektualnej poprzez tworzenie regulaminów
- komercjalizacja wyników prac naukowych i rozwojowych
- wycena praw autorskich, patentów, znaków towarowych

Bukowski i Wspólnicy
Kancelaria Prawna Sp.k.
Kraków 30-051, ul. Urzędnicza 20/5
tel.: +48(12) 631 05 25, +48(12) 631 05 26
tel./fax: +48(12) 633 29 20
e-mail: biuro@bukowski-partners.pl
www.bukowski-partners.pl

danych w dowolnej formie, a w szczególności poprzez rozpowszechnianie, bezpośrednie przekazywanie lub najem.

Czas ochrony bazy danych wynosi 15 lat i liczony jest po upływie roku, w którym została ona sporządzona lub, w którym po raz pierwszy została udostępniona publicznie. Należy zauważyć, iż czas ochrony jest liczony od nowa, jeżeli baza danych została w istotny sposób zmieniona¹⁴ lub jeżeli nakład poniesiony na dokonanie tego rodzaju zmian był istotny.

Tak określony monopol producenta baz danych zawężony jest dwoma instytucjami tzw. dozwolonego użytku. Zgodnie z art. 7 Ustawy o ochronie baz danych, jeżeli baza danych jest udostępniona publicznie, jej producent nie może sprzeciwić się pobieraniu lub wtórnemu wykorzystaniu nieistotnej co do ilości lub jakości części bazy przez działającego zgodnie z prawem użytkownika¹⁵. Z istotnej części zawartości bazy danych udostępnionej publicznie można natomiast, zgodnie z art. 8 Ustawy o ochronie baz danych, korzystać:

- do własnego użytku osobistego, ale tylko z zawartości nieelektronicznej bazy danych,
  - w charakterze ilustracji, w celach dydaktycznych lub badawczych, ze wskazaniem źródła, jeżeli takie korzystanie jest uzasadnione niekomercyjnym celem, dla którego wykorzystano bazę,
  - do celów bezpieczeństwa wewnętrznego, postępowania sądowego lub administracyjnego.
- Nie jest dozwolone także po-

wtwarzające się i systematyczne pobieranie lub wtórne wykorzystanie sprzeczne z normalnym korzystaniem i powodujące nieusprawiedliwione naruszenie słuszych interesów producenta (art. 8 ust. 2 Ustawy o ochronie baz danych). Pojęcie „normalnego korzystania” z bazy danych oraz „interesów producenta” także wywołuje problemy natury interpretacyjnej. Bez uciekania się do nazbyt szczegółowych wywodów, można stwierdzić, że oba z nich są ściśle związane z rodzajem bazy danych, jej przeznaczeniem i przyjętym przez producenta modelem wykorzystania, w tym publicznego udostępniania.

Ochrona baz danych a czyny nieuczciwej konkurencji

Posiłkową ochronę interesów producentów baz danych zapewniają przepisy prawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji w polskim systemie prawnym znajdujące się w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji¹⁶. Celem tej regulacji jest zwalczanie sprzecznych z prawem lub dobrymi obyczajami przejawów konkurencyjnej działalności gospodarczej.

Korzystanie z cudzych baz danych może być w określonych przypadkach uznane za czyn nieuczciwej konkurencji. Przesłankami udzielenia ochrony producentowi bazy danych zgodnie z Ustawą o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji jest okoliczność, że działanie osoby trzeciej jest sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami oraz że zagraża lub narusza interesy przedsiębiorcy lub klienta. Warto zauwa-

żyć, że już samo zagrożenie interesu wystarczy, by działanie mogło być kwalifikowane jako czyn nieuczciwej konkurencji. Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji zawiera szereg przepisów, które określone działania uznają za czyny nieuczciwej konkurencji. Omawiając zagadnienie baz danych szczególną uwagę należy zwrócić na dwa z nich. Art. 11 Ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji za czyn nieuczciwej konkurencji uznaje przekazanie, ujawnienie lub wykorzystanie cudzych informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, jeżeli zagraża lub narusza to interes przedsiębiorcy. Także nabycie takich informacji od osoby, która w sposób nieuprawniony weszła w ich posiadanie może być tego rodzaju czynem nieuczciwej konkurencji. Zakres tego przepisu jest w istocie dość szeroki i może obejmować bardzo wiele przypadków, jako że Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji definiuje tajemnicę przedsiębiorstwa jako nieujawnione do wiadomości publicznej informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne przedsiębiorstwa lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Dla objęcia ochroną jako tajemnicy przedsiębiorstwa wystarczy zatem, aby podmiot wdrożył określone procedury ochrony informacji – np. poprzez włączenie określonych klauzul o zachowaniu poufności do umów ze swoimi pracownikami lub, aby

zastosował fizyczne i techniczne środki ochrony adekwatne do wagi chronionych danych. Mając na uwadze szerokie zastosowanie zbiorów danych w działalności każdego podmiotu, wiele z baz danych będzie mogło być chronionych jako tajemnica przedsiębiorstwa.

Jeżeli baza danych jest produktem danego podmiotu, to zgodnie z art. 13 Ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji jej naśladowanie przez inny podmiot, polegające na powielaniu zewnętrznej postaci produktu za pomocą środków technicznych, także może być kwalifikowane jako czyn nieuczciwej konkurencji, jeżeli wprowadzałoby w błąd co do tożsamości producenta i produktu. W praktyce chodzi tu o tzw. „niewolnicze naśladowanie”, a więc przejmowanie w szerokim zakresie wszystkich elementów bazy danych, zarówno informacji jak i sposobu jej uporządkowania a także interfejsów.

Działania związane z przejmowaniem części baz danych przez inny podmiot mogą być także ewentualnie kwalifikowane jako tzw. „nienazwany” czyn nieuczciwej konkurencji, a więc każde inne, nie wymienione w ustawie, działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta. Należy przy tym zauważyć, że nie zawsze samo pobranie cudzej bazy danych, bez jednoczesnego jej udostępnienia w jakiegokolwiek formie, będzie naruszało interes jej producenta.

Prawna ochrona baz danych

jest bardzo szeroka, jednak należy pamiętać, że różnorodność ich rodzajów i sposobów wykorzystania uniemożliwia poddanie ich jednolitej regulacji. Analizując problem ochrony zbiorów danych należy zawsze ustalić charakter prawny jej elementów składowych i sposobu uporządkowania tak, aby zastosować adekwatne środki ochrony.

¹ Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jedn. Dz.U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.)

² W wyroku z dnia 27 lutego 2009 r. (sygn. V CSK 337/08) Sąd Najwyższy stwierdził, że specyfikacja istotnych warunków zamówienia publicznego także może być chroniona przez prawo autorskie, mimo, że sam sposób sporządzenia takiego dokumentu jest szczegółowo określony w odpowiednich przepisach prawa

³ Dyrektywa 96/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 1996 r. w sprawie ochrony prawnej baz danych (Dziennik Urzędowy L 077, 27/03/1996 P. 0020 – 0028), zwana w dalszej części „Dyrektywą”

⁴ W Niemczech zdecydowano o włączeniu tego rodzaju ochrony baz danych jako prawa pokrewnego do tamtejszej ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte z 9 września 1965 r.)

⁵ Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych (Dz. U. z 2001 r. Nr 128, poz. 1402 z późn. zm.)

⁶ Zwany w dalszej części „ETS”

⁷ Sygnatura sprawy C-46/02 (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej z dnia 8 stycznia 2005 r.)

⁸ Sygnatura sprawy C-203/02 (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej z dnia 8 stycznia 2005 r.)

⁹ W rozumieniu art. 7 ust. 1 Dyrektywy

¹⁰ Tak samo wyroki w sprawach o sygn. C-46/02, C-444/02 (Fixtures Marketing Ltd przeciwko Organismos Prognostikon Agonon Podosfairou AE - OPAP), C-338/02 (Fixtures Marketing Ltd przeciwko Svenska Spel AB)

¹¹ Tak J. Barta, R. Markiewicz, Ustawa...

¹² Orzeczenie w sprawie 3e CH. 1ère. Sect., Stè Cadremploi c.v Stè Keljob et Stè Colt Tèlècommunications France (RG no 00.17196, cyt. Za: J. Barta, R. Markiewicz, Ustawa...)

¹³ Tak J. Barta, R. Markiewicz, Ustawa...

¹⁴ W szczególności jeśli została uzupełniona, zmodyfikowana lub jeżeli usunięto jej część.

¹⁵ Działaniem niezgodnym z prawem byłoby np. przełamanie zabezpieczeń dostępu warunkowego do bazy danych (dostępu do bazy po zalogowaniu lub spełnieniu innych kryteriów)

¹⁶ Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 z późn. zm.)

**Marcin Mioduszewski, prawnik, specjalista w zakresie prawa własności intelektualnej - Kancelaria Prawna Bukowski i Wspólnicy z Krakowa*

W nowym miejscu i z certyfikatem

Tysiące gości (5947) i rekordowa ilość, bo 132 wystawców z Austrii, Finlandii, Francji, Holandii, Irlandii, Niemiec, Polski, Szwajcarii, Szwecji i USA - prezentujących oferty z zakresu analityki chemicznej, metrologii, biotechnologii i Life Science oraz najnowsze rozwiązania, technologie i osiągnięcia naukowe, a także giełda pracy Jobvector, m.in. to złożyło się na XI Międzynarodowe Targi Analityki i Technik Pomiarowych EuroLab (4-6 marca 2009 r.)

Każdy z odwiedzających targi EuroLab miał niepowtarzalną okazję do poznania szerokiej oferty przeznaczonej dla laboratoriów. Zarówno urzędów, jak i niezbędnych akcesoriów oraz usługodawców związanych z tą branżą. Odwiedzający mogli na własne oczy przekonać się jak działają wystawiane sprzęty lub wziąć udział w licznych merytorycznych spotkaniach, za których sprawą poszerzyli swoją wiedzę i podnieśli zawodowe kwalifikacje. Jak co roku, wystawie towarzyszyły bowiem specjalistyczne wykłady prowadzone przez uznane autorytety. O tym niezwykłym i pożytecznym przenikaniu się świata nauki i biznesu, mówili w swych, otwierających targi przemówieniach, ich patroni - prof. dr hab. Barbara Kudrycka - Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego i prof. dr hab. Michał Kleiber - Prezes Polskiej Akademii Nauk.

Nieodłączną, ważną i cieszącą się dużym zainteresowaniem,

jest część merytoryczna targów EuroLab. Ich wysoki poziom zawdzięczają organizatorzy, m.in.: Wydziałowi Chemii Uniwersytetu Warszawskiego, Komitetowi Chemii Analitycznej PAN, Centrum Badań Ekologicznych PAN, Państwowemu Instytutowi Geologicznemu, Polskiemu Centrum Akredytacji, Polskiej Federacji Biotechnologii, Centralnemu Laboratorium Kryminalistycznemu Komendy Głównej Policji, Wojskowemu Centrum Metrologii Ministerstwa Obrony Narodowej, Krajowej Izbie Diagnostów Laboratoryjnych i Głównemu Urzędowi Miar. Referaty, seminaria i warsztaty prowadzone są przez uznane autorytety, a dotyczyły w tym roku, m.in. współczesnej metrologii, standardów jakości w profilowanym laboratorium diagnostycznym, współpracy laboratoriów kryminalistycznych, wymagań i kryteriów akredytacji, a także szans i wyzwań biotechnologii. Jedną z nowości targów Eu-